

ФАРМА

ЩЕВТИ

КА

УКРАЇНИ
2020

ВСТУП

Мета нашого дослідження

Хвора людина – хворе суспільство. Мета фармацевтики – поліпшувати життя людей: надавати їм якісні ліки, щоб подовжувати життя та підвищувати його якість. Розвиток цієї галузі сприяє загальному зростанню економіки та статків.

Фармацевтика невпинно розвивається, перебуваючи на передовій боротьби з хворобами. Розвиток технологій дозволяє постійно вдосконалювати підходи до лікування та поліпшувати життя людей.

Ми дослідили фармацевтичну індустрію України, щоб показати, як вона функціонує – стає все більш технологічною, сучасною та інноваційною. Впровадження європейських стандартів у виробництві разом із високою інтенсивністю інвестицій робить фармацевтику однією з найбільш динамічних індустрій економіки з високою доданою вартістю. Обсяг ринку продовжує зростати, збільшується частка дороговартісних та рецептурних ліків.

Фармацевтична індустрія підвищує доступність передових ліків та робить вагомий внесок у розвиток економіки.

Що ми показуємо

ФАРМА
В УКРАЇНІ

1

ФАРМА
В ЕКОНОМІЦІ

2

РЕГУЛЮВАННЯ
ФАРМИ

3

ТЕНДЕНЦІЇ
РОЗВИТКУ
ФАРМИ

4

ФАРМА ЗМІНЮЄТЬСЯ РАЗОМ ІЗ УКРАЇНОЮ

Робототехніка

Автоматизація виробництва мінімізує помилку та максимізує ефективність

Комп'ютерне моделювання

Застосовується для моделювання поведінки молекул у процесі створення ліків

Блокчейн

Незмінна та прозора система для ланцюга постачань

Хмарні технології

Більше не потрібно купувати сервери, все у хмарі

Аналітика даних, BI

Аналіз великої кількості даних для прийняття рішень

Серіалізація виробництва

Маркування ліків для підтвердження їх оригінальності

Штучний інтелект

Може перевірити взаємодію нової молекули з усіма можливими білковими структурами, ще до її створення

Промисловий інтернет речей

Система датчиків та контролерів, що дозволяє отримувати дані та керувати виробництвом віддалено

ФАРМА

В УКРАЇНІ

СПОЖИВАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Структура споживання ЛЗ,
% (грошовий вираз)

Обсяги споживання ЛЗ в Україні,
2010–2019* рр., дол. США на особу

НАЙПОПУЛЯРНІШІ ЛІКИ В УКРАЇНІ

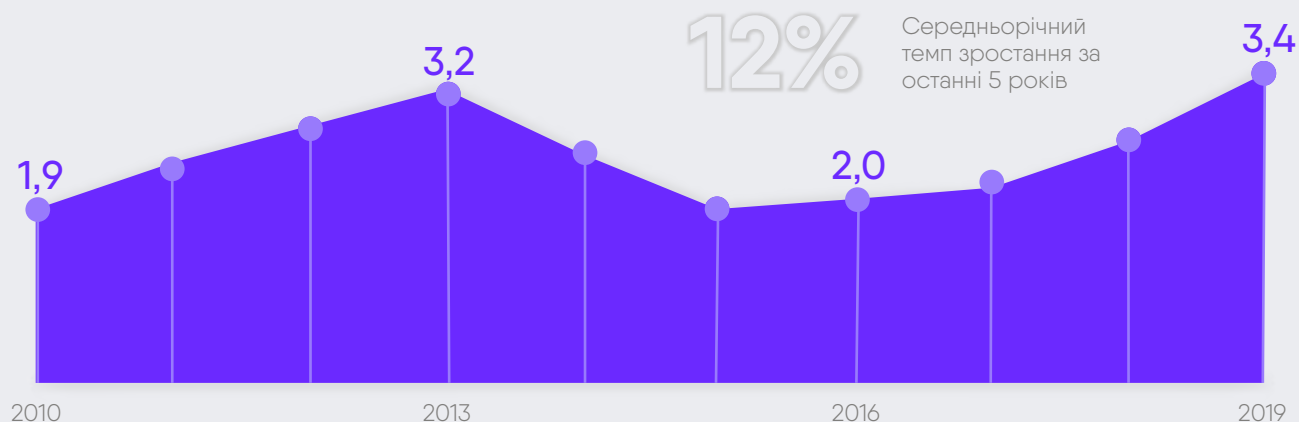
ФАРМА 2020
ФАРМА В УКРАЇНІ

Лідери аптечних продажів лікарських засобів
за обсягом продажів у грн, 2019 р. та зміна порівняно з 2018 р.

Місце у рейтингу	Бренд	Сфера застосування	Чи потрібен рецепт?
1 ⁺¹⁰	КСАРЕЛТО	 система крові та гемопоез	+
2 ⁻¹	НУРОФЕН	 опорно-руховий апарат	-
3 ⁻¹	НІМЕСИЛ	 опорно-руховий апарат	+
4 ⁺¹	СПАЗМАЛГОН	 система травлення та метаболізм	-
5 ⁻²	НАТРІЮ ХЛОРИД	 система крові та гемопоез	+
6	СИНУПРЕТ	 респіраторна система	-
7	РЕОСОРБІЛАКТ	 система крові та гемопоез	+
8	НО-ШПА	 система травлення та метаболізм	-
9 ⁺¹	ЦИТРАМОН	 нервова система	-
10 ⁻⁶	АКТОВЕГІН	 система травлення та метаболізм	+

ДИНАМІКА АПТЕЧНОГО РИНКУ

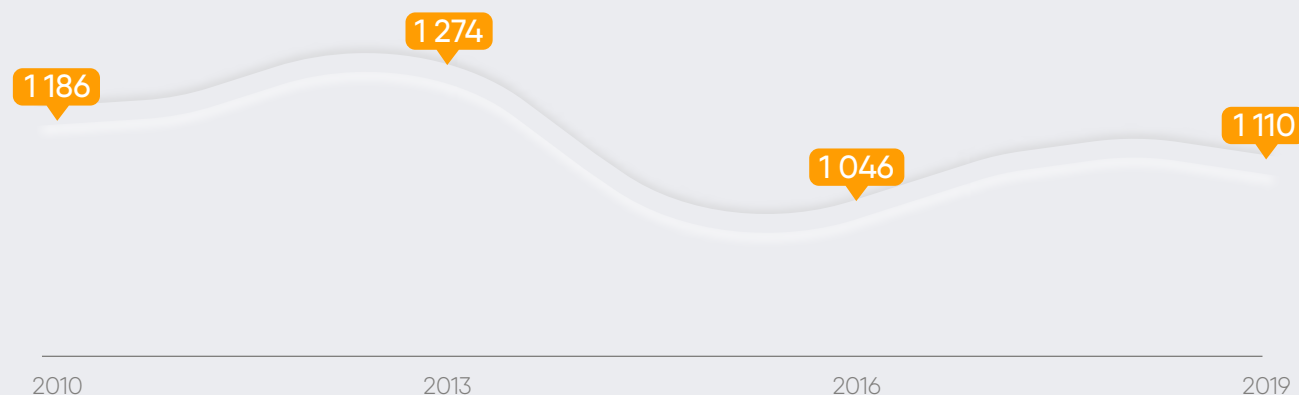
Обсяг аптечного ринку ЛЗ,
2010–2019 рр., млрд дол. США

Частка аптечного сегменту
на ринку ЛЗ,
2019 р., % (грошовий вираз)

Обсяг аптечних продажів ЛЗ,
2010–2019 рр., млн упаковок

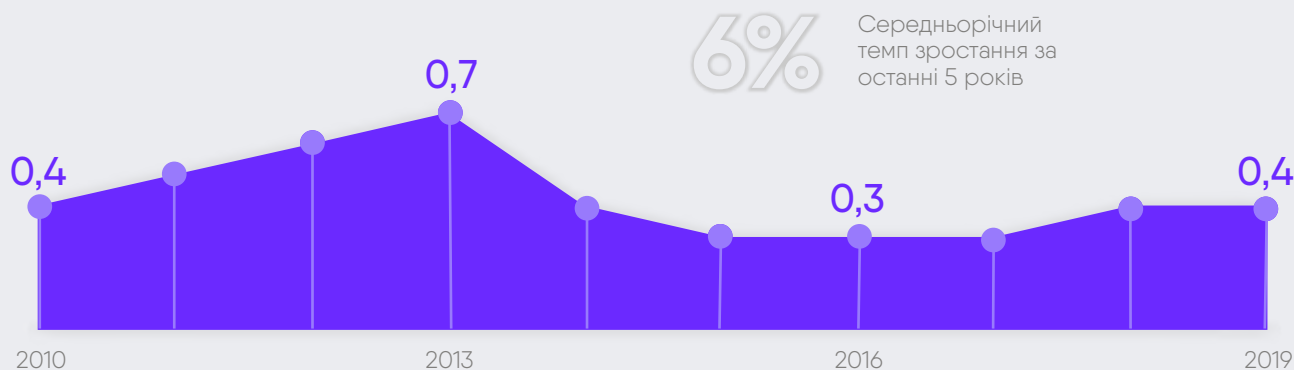

Аптечний сектор становить основу
ринку лікарських засобів в Україні

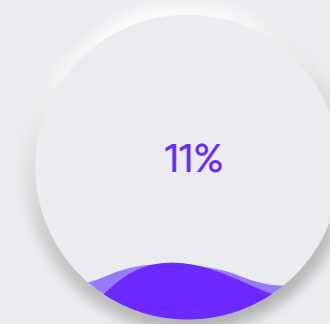
Спостерігається зменшення
у натуральному виразі та збільшення
у грошовому через зростання частки
іноземних виробників

ДИНАМІКА ГОСПІТАЛЬНОГО РИНКУ

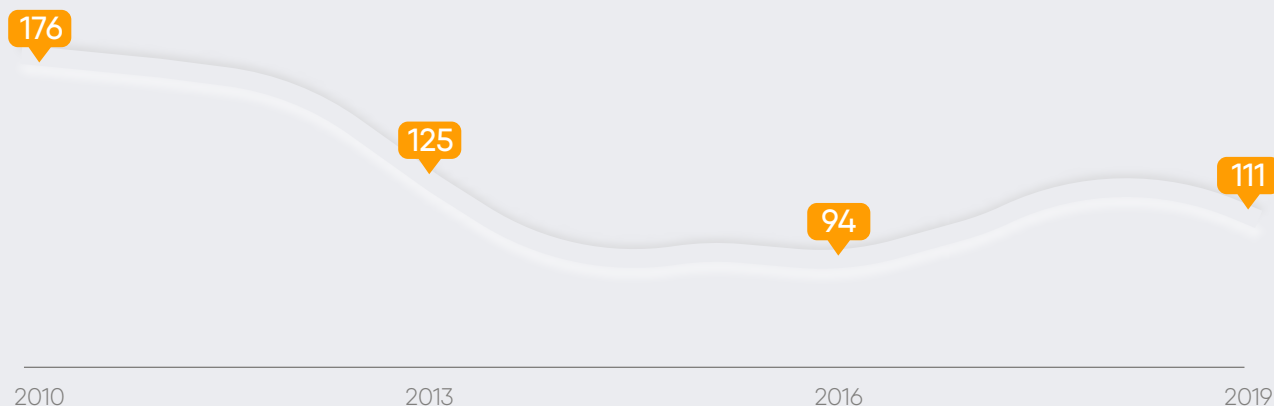
Обсяг госпітального ринку ЛЗ,
2010–2019 рр., млрд дол. США

Частка госпітального сегменту на ринку ЛЗ
2019 р., % (грошовий вираз)

Обсяг госпітальних закупівель ЛЗ,
2010–2019 рр., млн упаковок

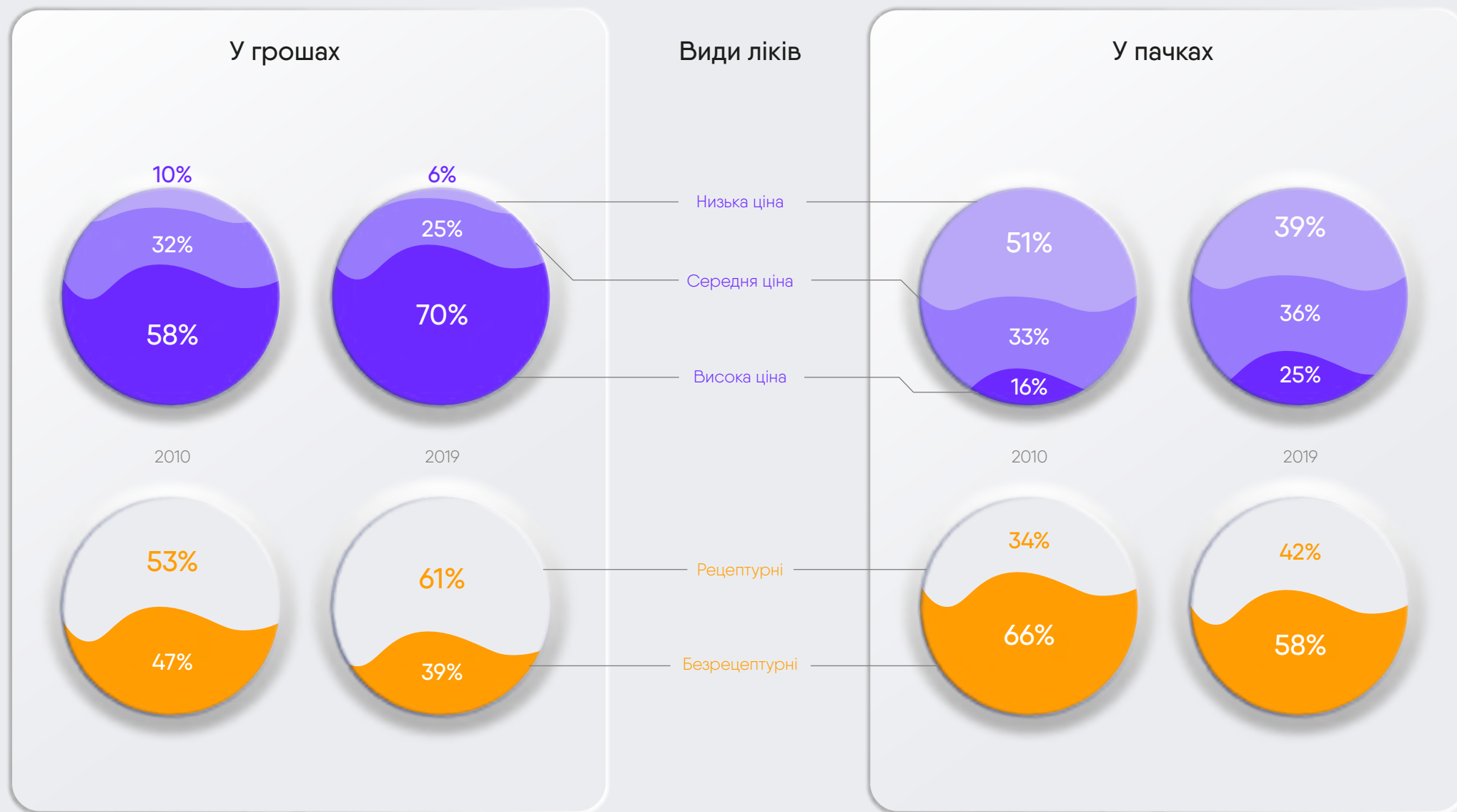

Темп зростання
госпітального ринку значно
нижчий за загальноринковий

СЕГМЕНТАЦІЯ АПТЕЧНИХ ПРОДАЖІВ

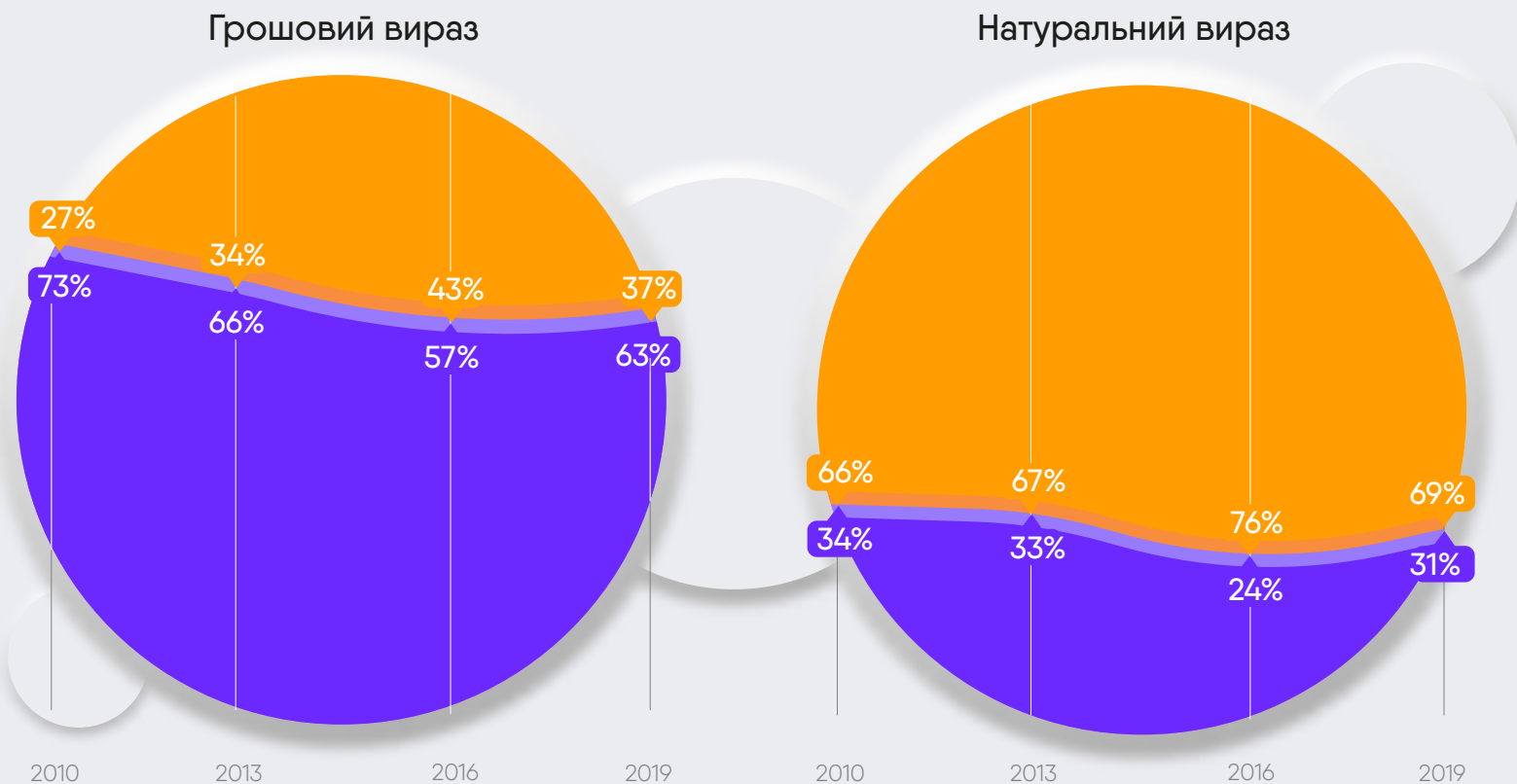
ФАРМА 2020
ФАРМА В УКРАЇНІ

СТРУКТУРА АПТЕЧНОГО РИНКУ

ФАРМА 2020
ФАРМА В УКРАЇНІ

Структура аптечних продажів у розподілі за місцем виробництва, %

● Українські
● Зарубіжні

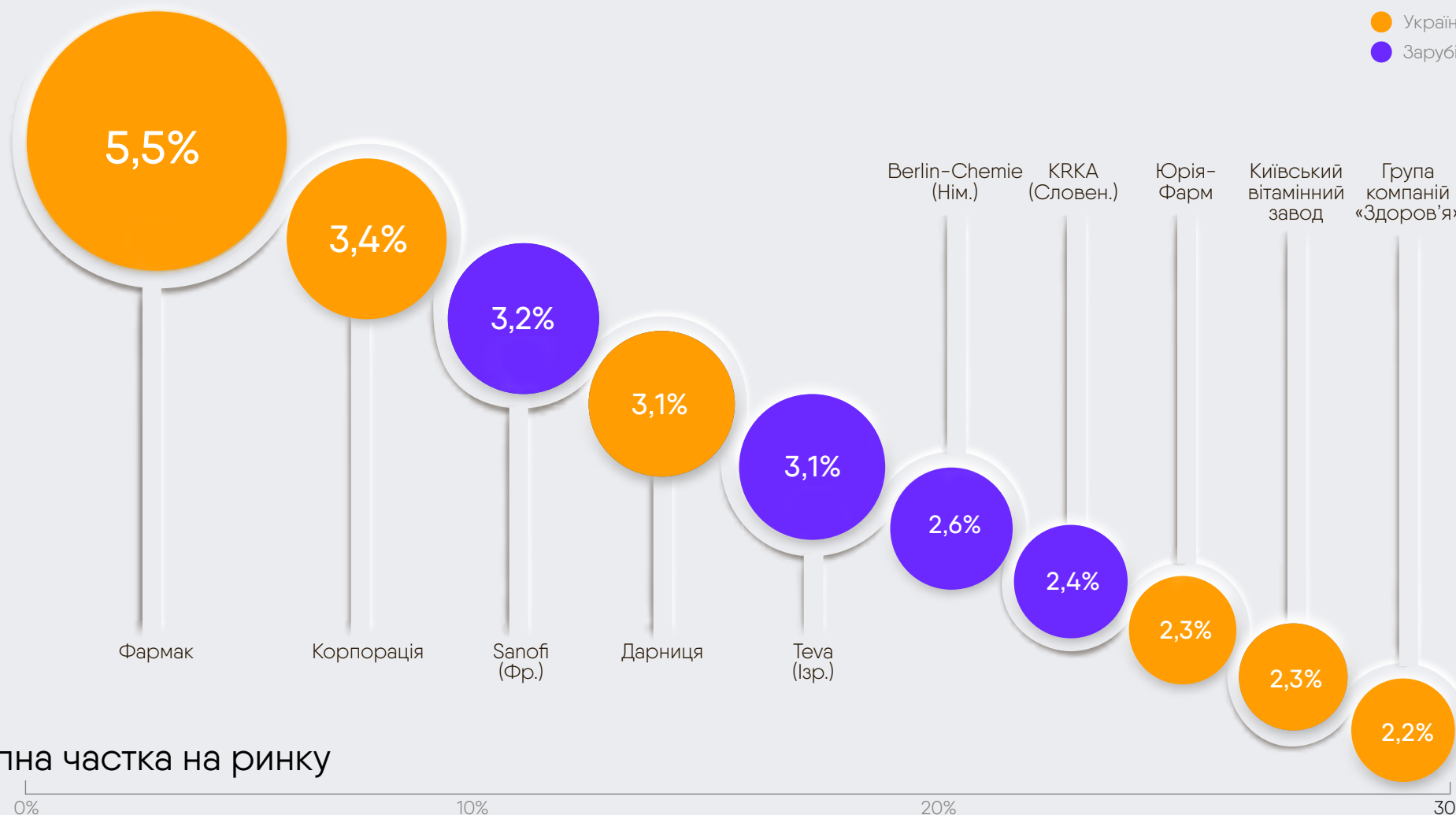
У натуральному виразі на ринку переважають українські лікарські засоби, але у грошовому виразі дорожчі іноземні товари мають більшу частку

ЛІДЕРИ АПТЕЧНОГО РИНКУ

ФАРМА 2020
ФАРМА В УКРАЇНІ

ТОП-10 компаній за обсягами аптечних продажів товарів «аптечного кошика», частка від ринку, 2019 р., % (грошовий вираз)

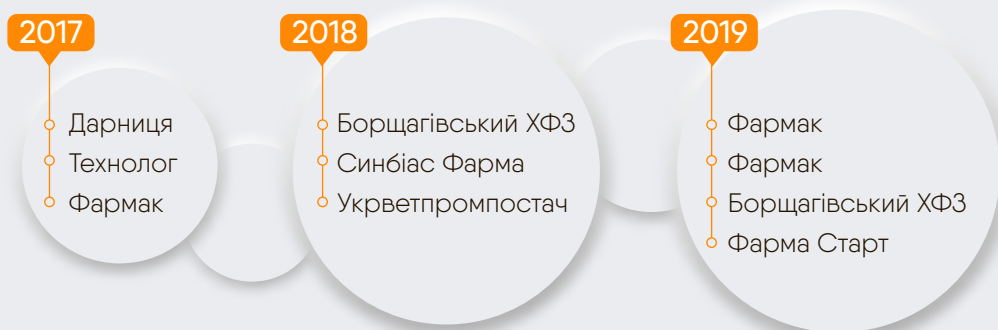
● Українські
● Зарубіжні

Сукупна частка на ринку

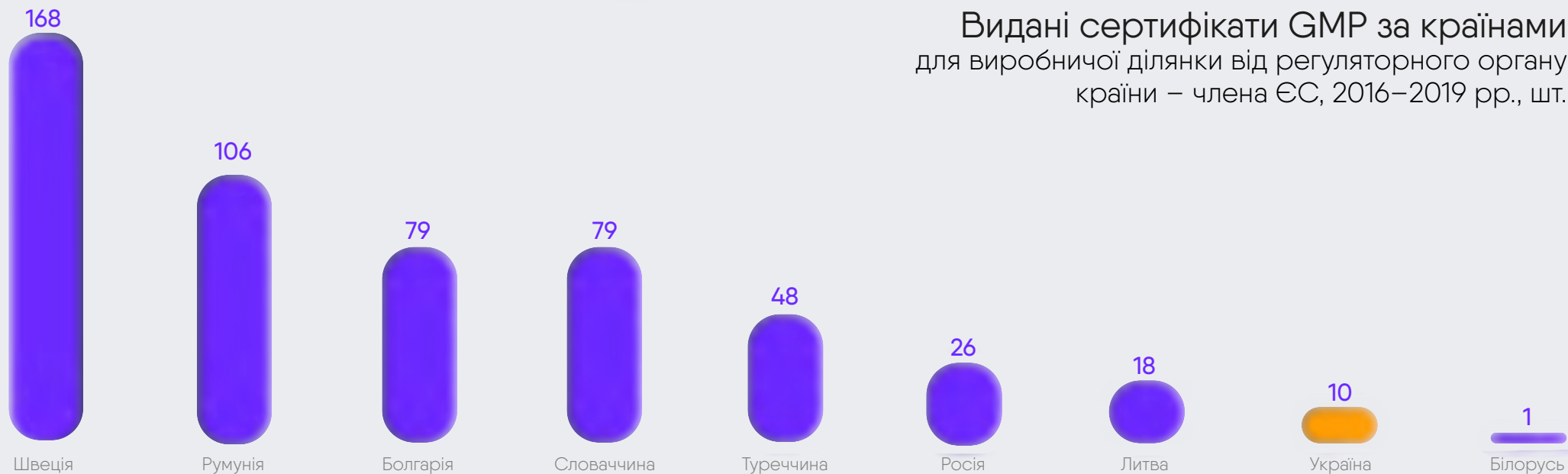
ФАРМВИРОБНИКИ

Видача сертифікатів GMP українським компаніям для виробничої ділянки від регуляторного органу країни – члена ЄС, 2017–2019 рр.

GMP – це сукупність правил та вимог до організації виробництва та контролю якості лікарських засобів.

Отримання сертифікату GMP – це обов'язкова вимога реєстрації та продажу лікарського засобу на європейському ринку

ФАРМА

В ЕКОНОМІЦІ

ФАРМВИРОБНИЦТВО В ЕКОНОМІЦІ

ФАРМА 2020
ФАРМА В ЕКОНОМІЦІ

Випуск фармпродукції, 2018 р., млрд грн у цінах споживачів

0,8%

ВВП створює галузь

Додана вартість

Оплата праці

Прибуток

Податки

7

6

17

Внутрішнє
виробництво

92

Витрати
на виробничі
потреби

62

Імпорт

60

Пропозиція
фармпродукції

152

Споживання
громадянами

100

88

5,1

4,6

0,9

0,9

7

1

44

10%

частка фармацевтичних
товарів у роздрібному
товарообігу

Аптеки та госпіталі

Аптечні продажі

Місцеві бюджети

МОЗ через
міжнародні організації

Державний бюджет

Програма "Доступні ліки"

Експорт

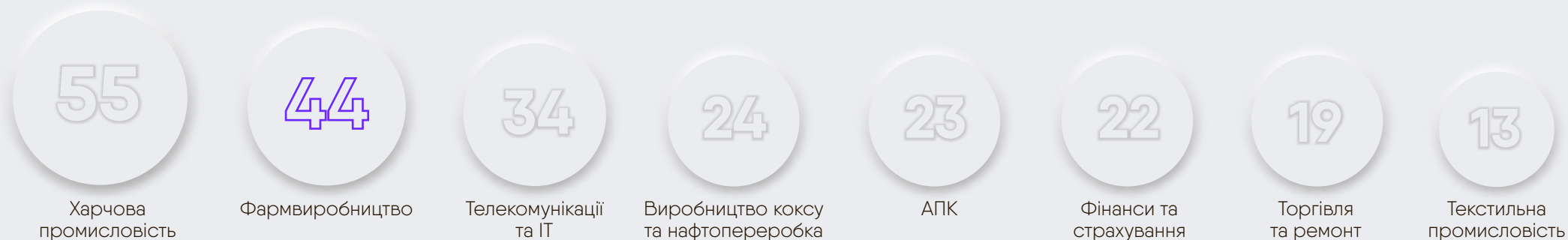
Зростання запасів

Споживання
іншими галузями

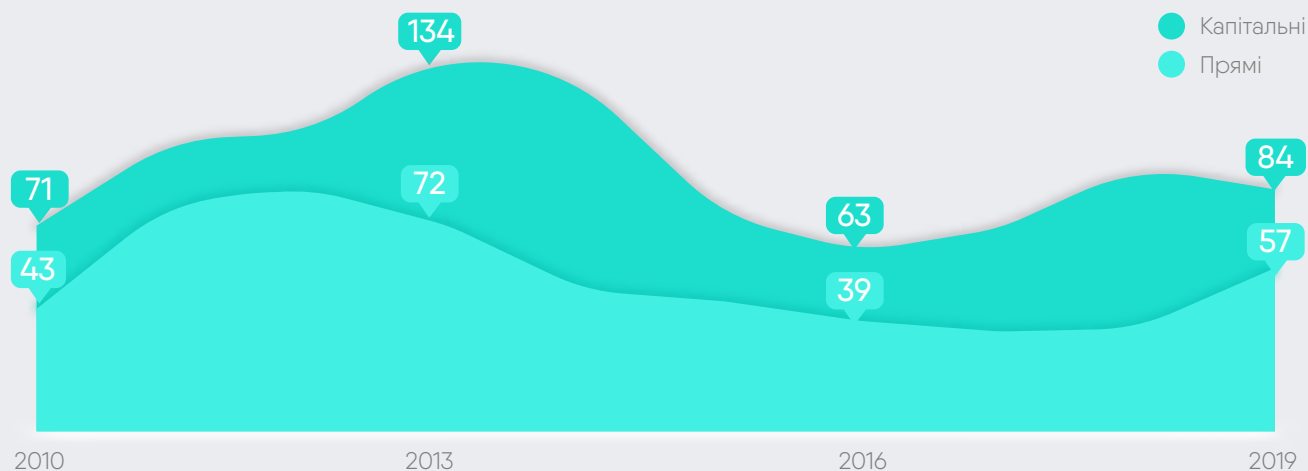
ІНВЕСТИЦІЇ У ФАРМВИРОБНИЦТВО

ФАРМА 2020
ФАРМА В ЕКОНОМІЦІ

Середня інтенсивність інвестицій за галузями,
2018 р., копійок капітальних інвестицій на гривню валового прибутку

Прямі та капітальні інвестиції,
2010–2019 рр., млн дол. США

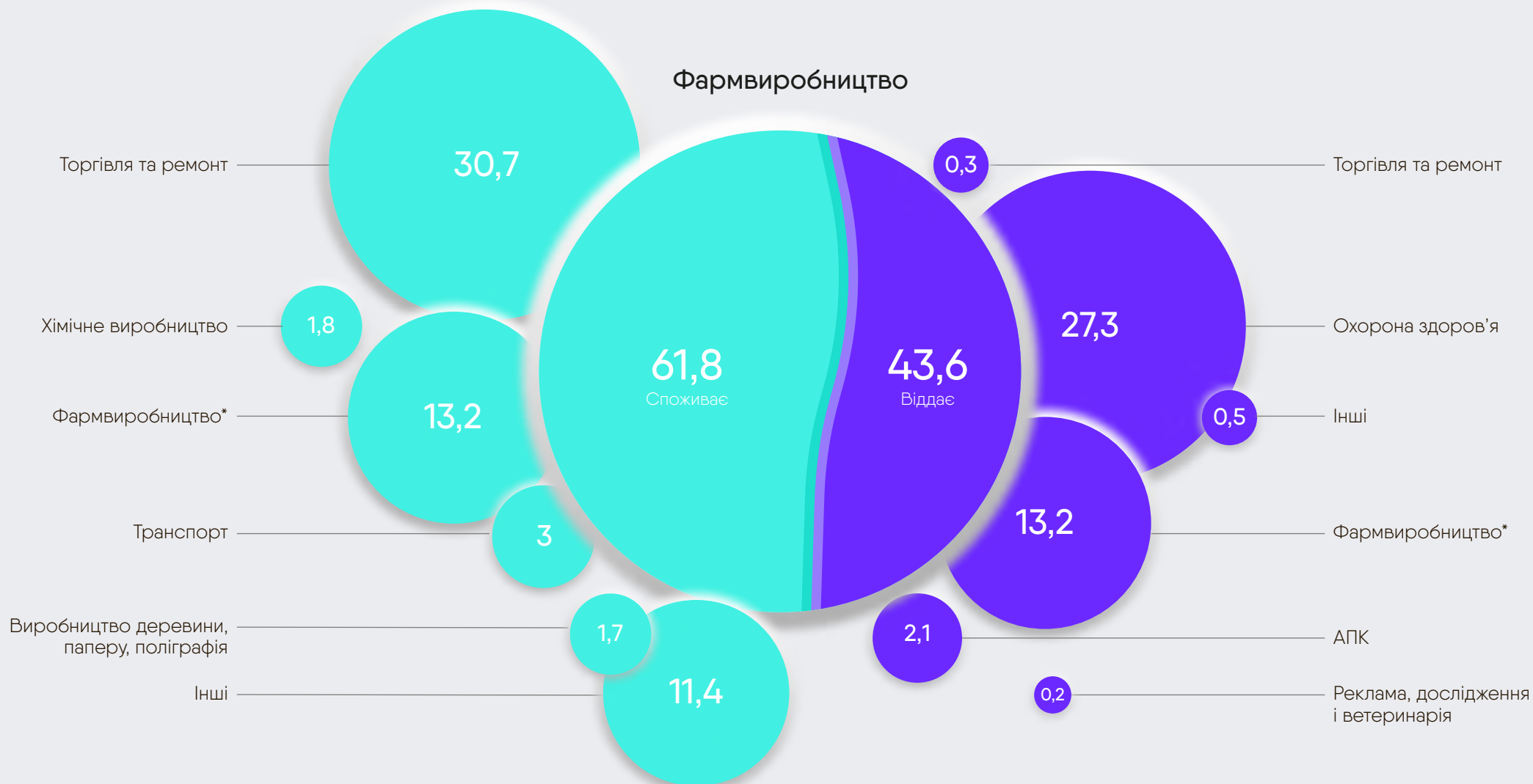

Обсяг інвестицій у фармвиробництво не відновився до докризового рівня, але інтенсивність вища, ніж у інших галузях.

Останніми роками іноземні інвестиції зростають

ВПЛИВ НА ІНШІ ГАЛУЗІ

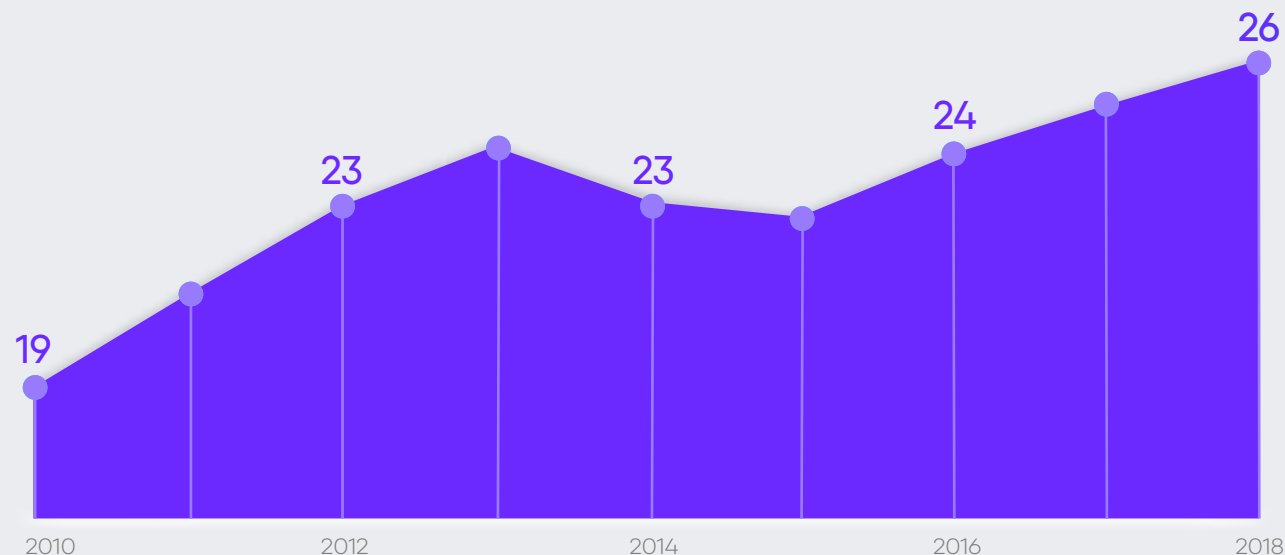
Взаємодія фармвиробництва з іншими галузями,
2018 р., млрд грн

ТРУДОВІ РЕСУРСИ

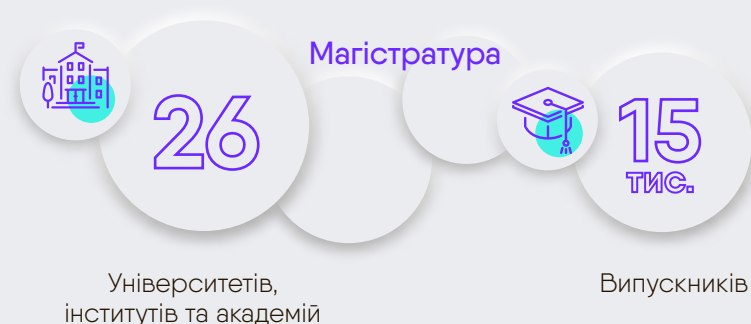
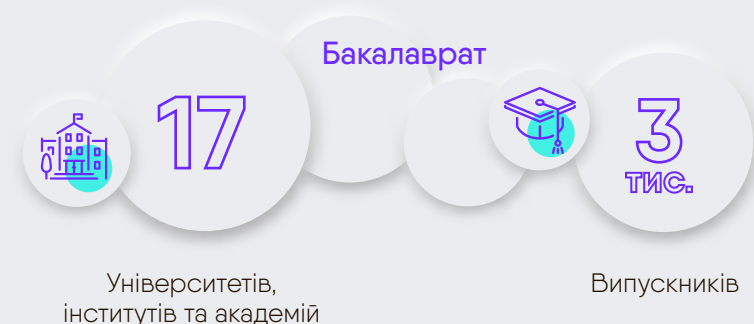
Кількість найманих працівників,
2010–2018 рр., тис. осіб

Доданої вартості галузі
створює один працівник,
млн грн, 2018 р.

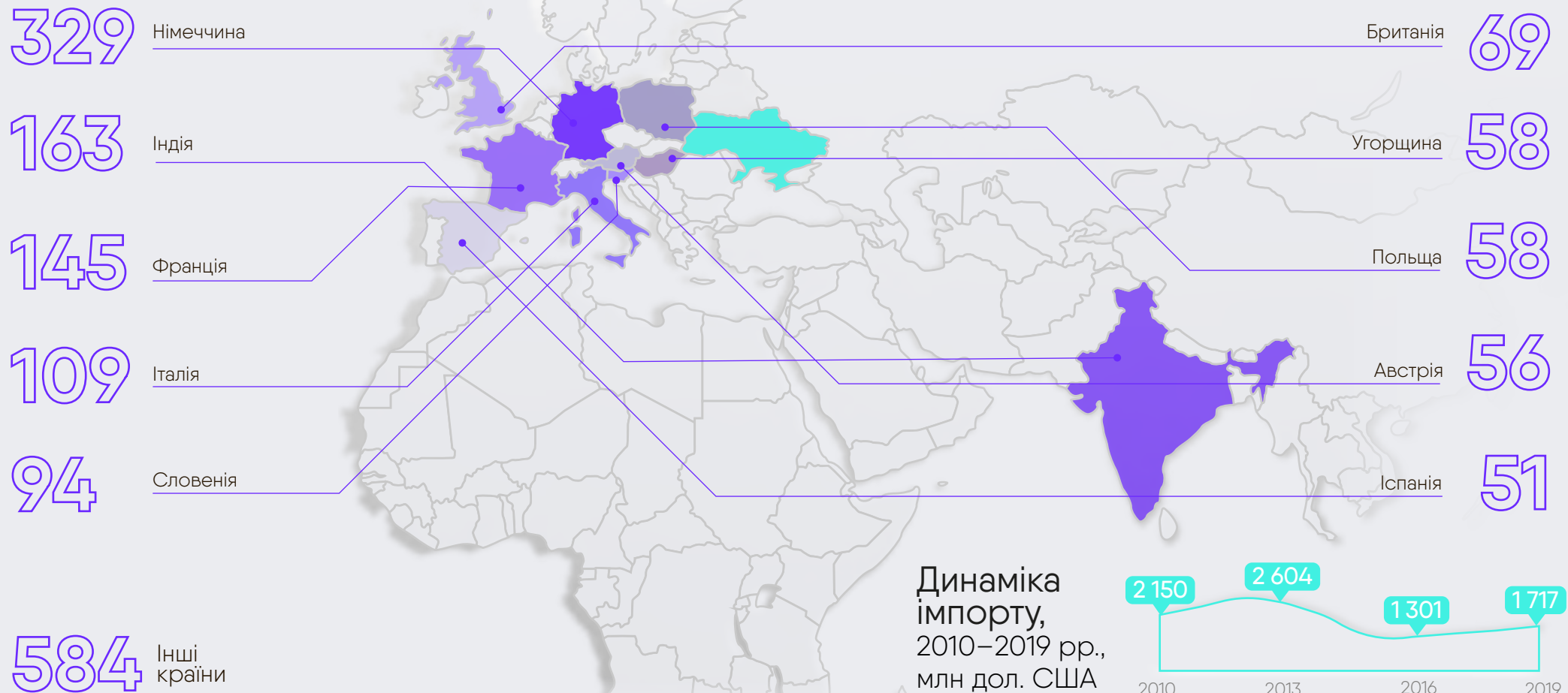
Заклади підготовки спеціалістів фармації,
кількість закладів та студентів у 2019/20 навчальному році

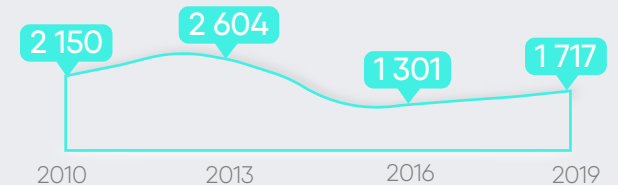
ІМПОРТ ЛІКІВ В УКРАЇНУ

ФАРМА 2020
ФАРМА В ЕКОНОМІЦІ

ТОП-10 напрямів імпорту ліків в Україну,
2019 р., млн дол. США

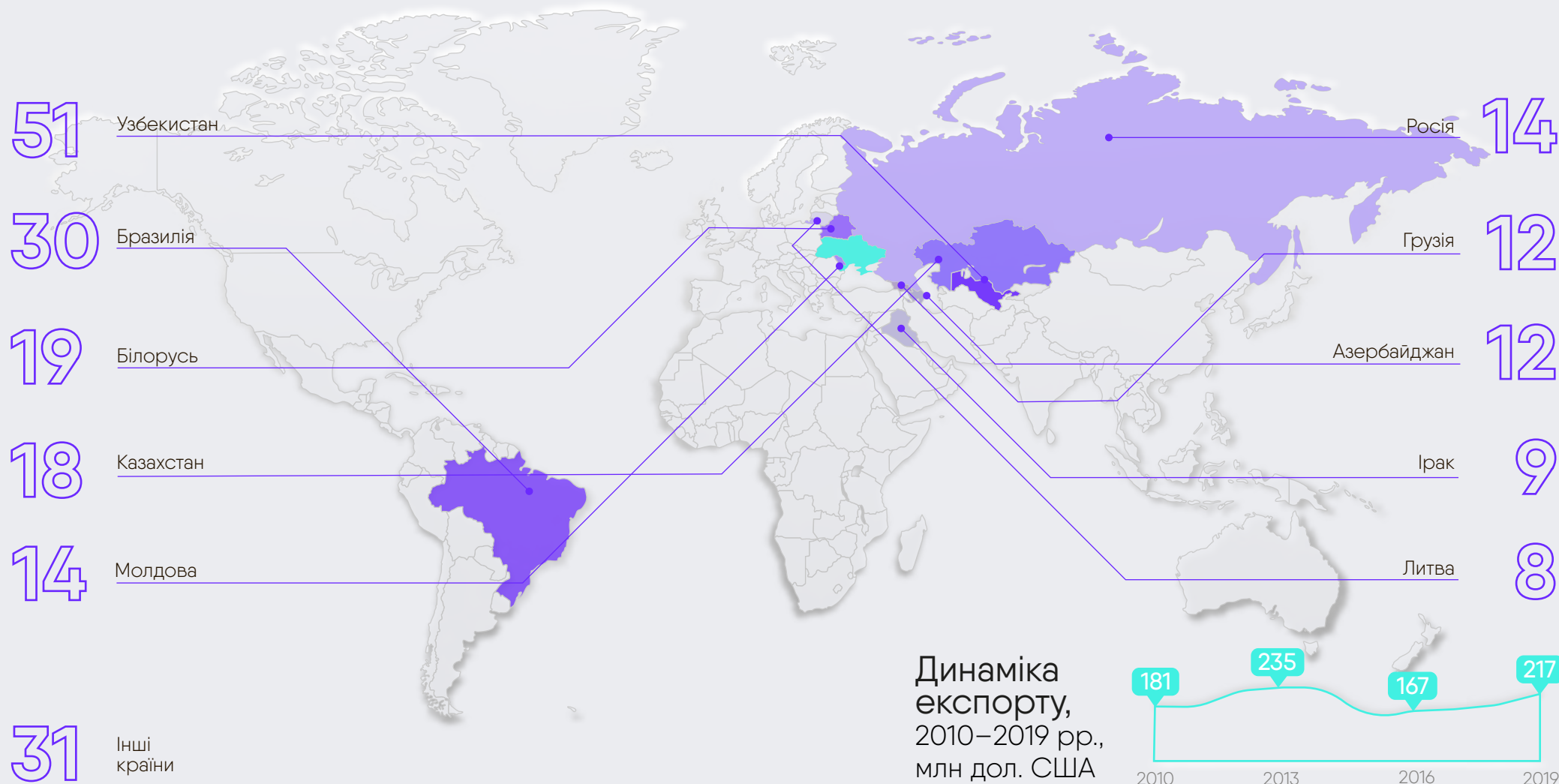

Динаміка імпорту,
2010–2019 рр.,
млн дол. США

ЕКСПОРТ ЛІКІВ З УКРАЇНИ

ТОП-10 напрямів експорту ліків з України,
2019 р., млн дол. США

РЕГУЛЮВАННЯ

ФАРМИ

РЕЄСТРАЦІЯ ЛЗ – ПОСТІЙНІ ПОЛІПШЕННЯ

ФАРМА 2020
РЕГУЛЮВАННЯ ФАРМИ

Реєстрація ЛЗ – важлива складова в системі безпеки ЛЗ. Водночас це час складний та довготривалий процес, що стало покращується і прискорюється

Процес реєстрації ЛЗ в Україні

● Поліпшення, що вже відбулися

● Що можна поліпшити надалі

цифровізація
ДЕЦ

Перевірити стан оплати
Раніше: лише в телефонному режимі
Наразі: онлайн

У структурі ДЕЦ запроваджено «Сервісний центр». Це окремий відділ ДЕЦ, що забезпечує зовнішню комунікацію щодо реєстрації ЛЗ. Для подачі, надання відповідей тощо.
Раніше: запис на зустріч через мобільний зв'язок
Наразі: все відбувається по прибуттю, без черг та затримок

Подання
заявки на
реєстрацію
ЛЗ

Подання
реєстраційної
форми

Виставлення
рахунку та
його оплата

Подання
реєстраційного
досьє

Спеціалі-
зована
експертиза
в комісіях
та формування
експертного
звіту

цифровізація

Подання можливе в електронному вигляді, проте обов'язковим є і паперовий варіант. Його можна виключити без втрат для надійності процесу

цифровізація

Забезпечити електронну форму подання на основі загальноприйнятої у світі технології Common Technical Document (CTD). Це спростить та суттєво прискорить процес, оскільки система в авторежимі дозволить перевіряти комплектність та проводити оцінку

Виключити з переліку необхідних документів свідоцтво відповідності GMP та додатки 29-30. Перше – це сертифікація, що перебуває у віданні Держлікслужби, а її подача до ДЕЦ несе лише формальний характер і затримує процес. Його перевірка вже провадиться на інших етапах системи безпеки лікарських засобів. Додатки 29-30 – це нововведені документи, що мають тільки описовий характер. Вони створюють нові вимоги без додаткової цінності для громадян або процесу реєстрації

Кейс COVID-19

Державний експертний центр (ДЕЦ) як один із основних органів процесу реєстрації успішно перейшов на дистанційний режим роботи та забезпечив безперервність процесу реєстрації ЛЗ

цифровізація

Вичитування та подача змін до реєстраційного посвідчення.
Раніше: тільки в паперовому вигляді
Наразі: онлайн

● Поліпшення, що вже відбулися

● Що можна поліпшити надалі

Вичитування комплекту реєстраційних документів

Надання рекомендацій до МОЗ щодо реєстрації лікарського засобу

Підпис Міністром охорони здоров'я наказу щодо реєстрації ЛЗ

Підпис реєстраційного посвідчення на ЛЗ та внесення ЛЗ до державного реєстру ЛЗ

(реєстраційне посвідчення, інструкція для медичного застосування, методи контролю якості, текст маркування упаковок)

Запровадити онлайн-доступ та подачу змін до інструкції для медичного застосування та тексту маркування упаковок

Скасувати складову: методи контролю якості. Вона дублює матеріали реєстраційного досьє. Носить винятково національний характер і не відповідає нормативам ЄС

Загальні тенденції та необхідні зміни у процесі реєстрації ЛЗ

● Оцифрування деяких процесів реєстрації за останні два роки в середньому **прискорило** процес реєстрації на один місяць
цифровізація

● Завершити **оцифрування** всього процесу реєстрації. Це дозволить пришвидшити його ще на три місяці. Відповідно і прискорить доступ громадян до нових ліків

● Вдосконалення системи візуалізації, інформативності сайту ДЕЦ та запуск нових каналів комунікації (Telegram) суттєво **спростило** процес реєстрації ЛЗ
цифровізація ДЕЦ

● Продовжити розвиток та поліпшення системи **візуалізації**. Це дозволить заявнику віддалено спостерігати за всім процесом реєстрації та за потреби швидко реагувати

● Оцифрування процесу перереєстрації дозволило досягти суттєвого **скорочення** процесу прискоривши його на два місяці
цифровізація

● Запровадити повністю **цифровий** механізм перереєстрації ЛЗ і спростити його до двох основних документів: повідомлень щодо побічних реакцій та періодичних звітів із безпеки

ПАТЕНТИ НА ПРЕПАРАТИ

ФАРМА 2020
РЕГУЛЮВАННЯ ФАРМИ

Патент на лікарський засіб – документ, що засвідчує авторство і право власності на ЛЗ

Патентне регулювання будується на балансі інтересів суспільних та правовласника

Патентування лікарського засобу в Україні

ВИКЛИКИ В ПАТЕНТУВАННІ ЛЗ

ФАРМА 2020
РЕГУЛЮВАННЯ ФАРМИ

Терміном «вічнозелені патенти» позначено проблему повторного патентування аналогічних за суттю лікарських засобів

В Україні планується запровадити норми щодо уникнення проблеми законопроектом № 2259 від 11.10.2019 р.

Механізм функціонування вічнозелених патентів

ІННОВАЦІЙНІ ЛІКИ ТА ГЕНЕРИКИ

ФАРМА 2020
РЕГУЛЮВАННЯ ФАРМИ

Генерик – непатентований лікарський засіб, копія оригінального препарату, на діючу речовину якого спливає термін патентного захисту

23%

ліків у Європі є генериками у 2016 р.

Переваги генериків

Якісні

Такі ж як оригінальний ЛЗ

Доступна ціна

Коштують на 20-70% дешевше, ніж оригінальний препарат

Впровадження інновацій

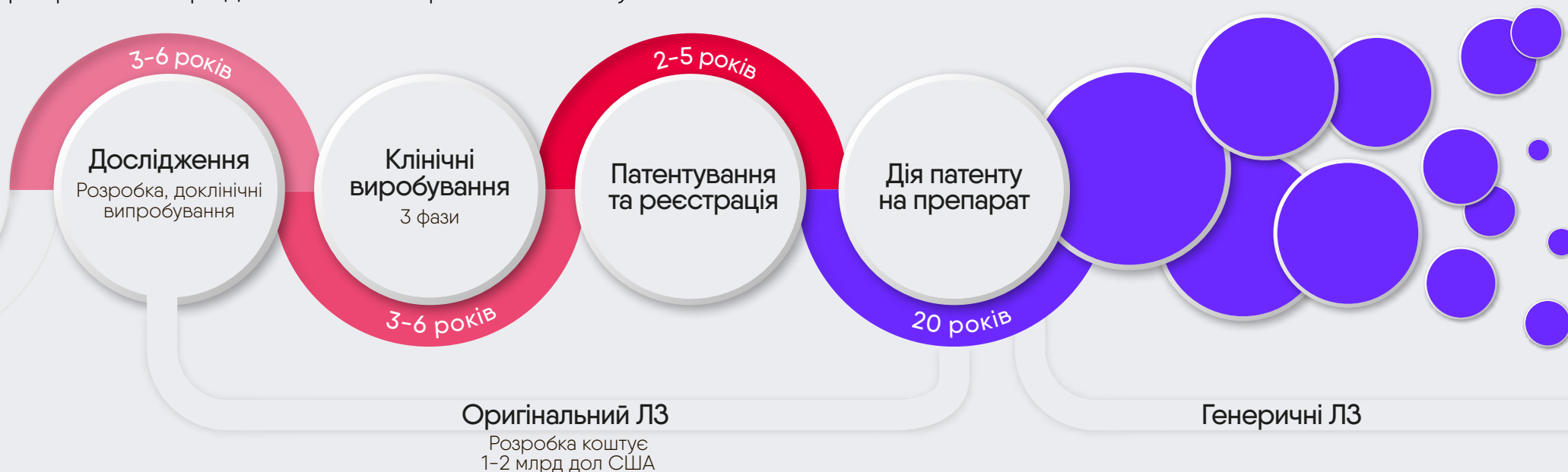
Впроваджують новітні розробки в клінічну практику

Стимулюють до розробок

Змушують фармкомпанії активніше впроваджувати перспективні інновації

Після закінчення дії патенту інші компанії можуть виробляти та продавати аналогічні оригінальному препарату ЛЗ, тобто **генерики**

Життєвий цикл нових ліків,
розробка та продаж нового лікарського засобу

ПРИСКОРЕННЯ ВИХОДУ ГЕНЕРИКІВ

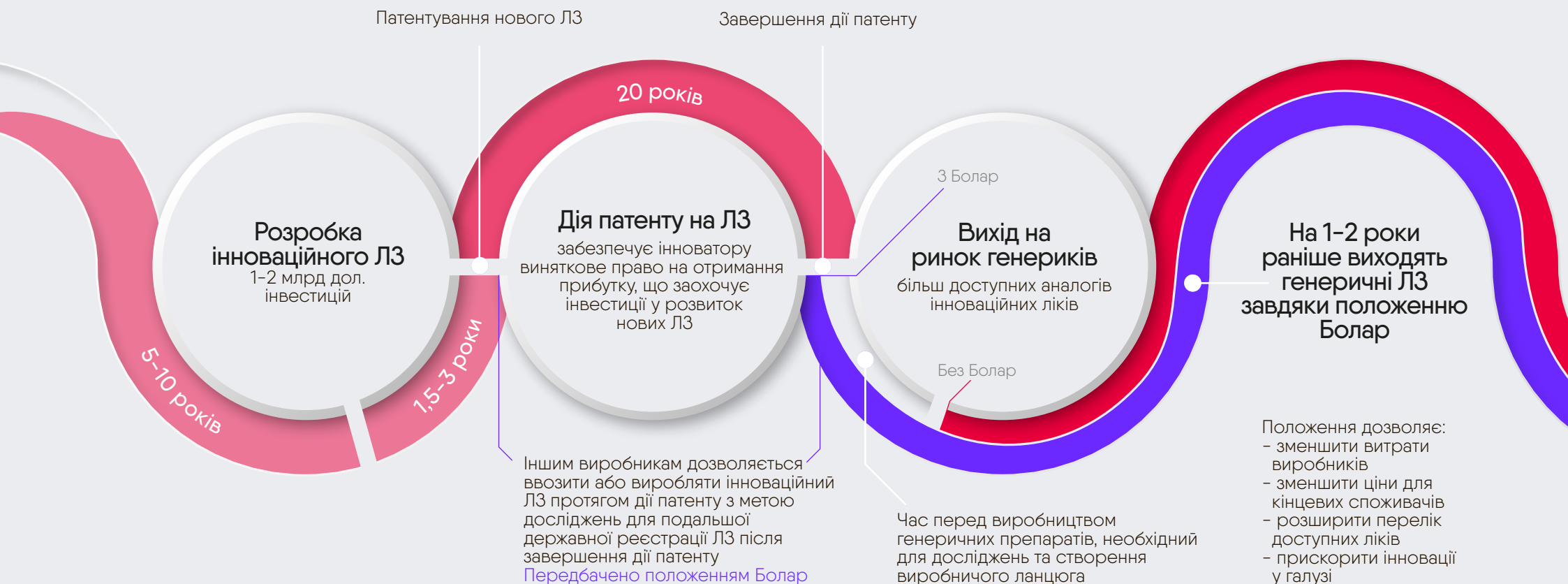
ФАРМА 2020
РЕГУЛЮВАННЯ ФАРМИ

Положення Болар пришвидшує вихід на ринок препаратів генериків, водночас захищаючи права інноваційних компаній

Вперше ухвалене Конгресом США у 1984 р.

Впроваджено в Україні ухваленням законопроекту №2429 від 13.11.2019 р.

Механізм функціонування положення Болар

ГЕНЕРИКИ – ПЕРШИЙ КРОК РОЗВИТКУ ФАРМИ

ФАРМА 2020
РЕГУЛЮВАННЯ ФАРМИ

Ринок генеричних ЛЗ – висококонкурентний сегмент фармовиробництва, де вагоме значення для розвитку має швидкість дозвільних процесів. Єдиний шлях виходу генеричного ЛЗ – це доведення біоеквівалентності (аналогічність впливу на організм) з інноваційним ЛЗ

До
80%

вартості розробки генеричного ЛЗ припадає на дослідження з біо-ті*

Лише
128

досліджень з біо-ті* проведено в Україні за 2010–2019 рр.

В Україні **неможливо** довести біоеквівалентність деяких ЛЗ. Наприклад, якщо термін придатності ЛЗ менший за час, необхідний для отримання дозволу на дослідження (який суттєво довше за міжнародні практики)

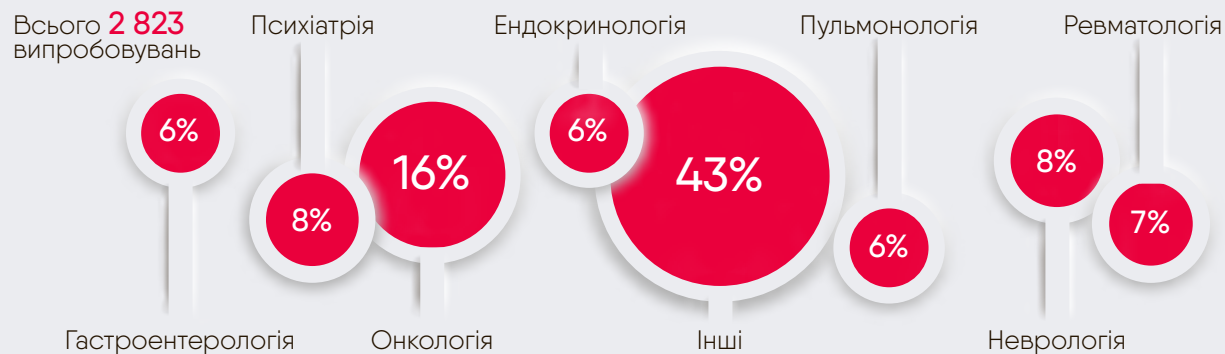
Шлях випуску генеричного ЛЗ в Україні

КЛІНІЧНІ ВИПРОБУВАННЯ

ФАРМА 2020
РЕГУЛЮВАННЯ ФАРМИ

Структура клінічних випробувань в Україні за профілем станом на 03.06.2020 р., %

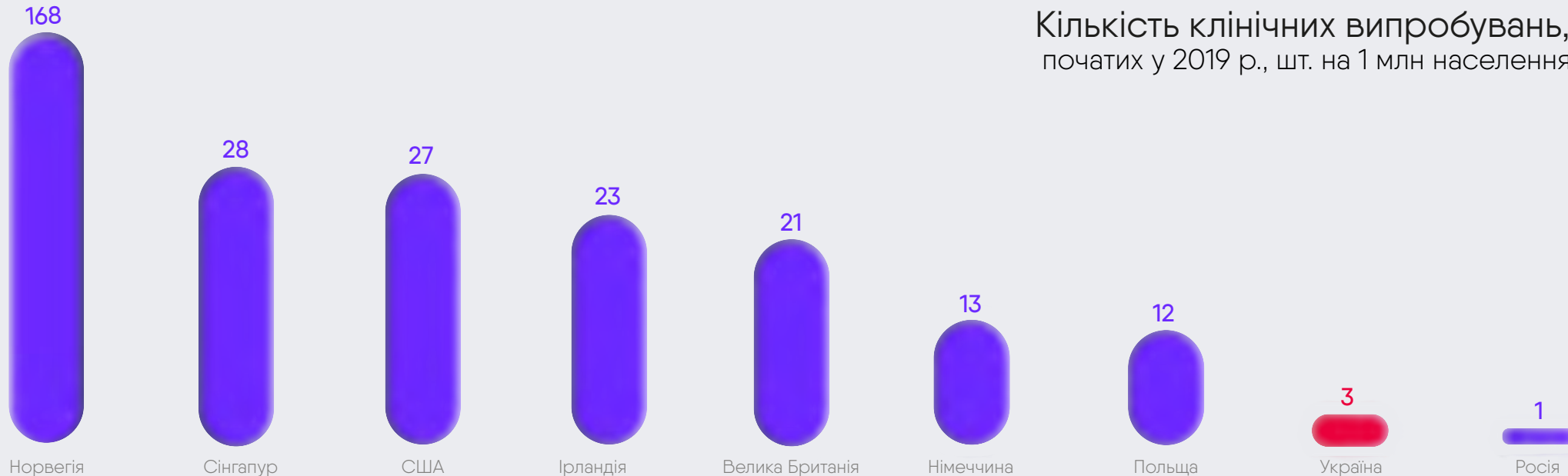
Клінічні випробування – це

можливість отримати інноваційне лікування безоплатно для пацієнтів

підтвердити ефективність і безпеку нового препарату для виробників

ТЕНДЕНЦІЇ

РОЗВИТКУ

ФАРМИ

М

СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

ФАРМА 2020
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФАРМИ

Схеми та обсяг фінансування охорони здоров'я за країнами, 2017 р., тис. дол. США на особу за ПКС

Механізми страхування виступають основними у системі охорони здоров'я розвинутих країн

Страхування дає змогу одночасно забезпечити дві головні вимоги системи охорони здоров'я:

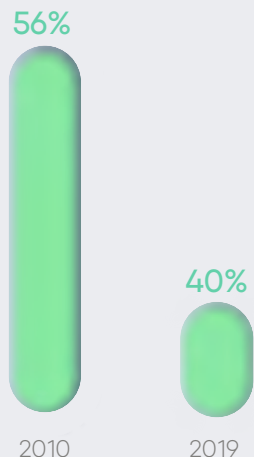
акумулювати необхідні ресурси, раціонально їх розподіливши

забезпечити найвищу якість та ефективність послуг за рахунок наявних ресурсів (шляхом підвищення конкуренції)

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

ФАРМА 2020
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФАРМИ

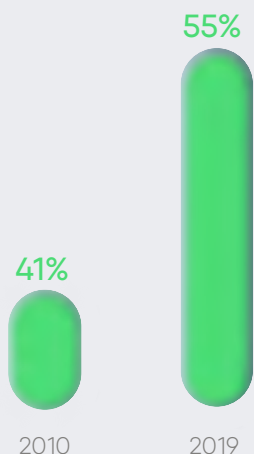
Частка державних витрат на ОЗ

Держава покриває менш ніж **половину** витрат на охорону здоров'я

Державні витрати на ОЗ сягають 3% від ВВП у 2017 р. У Іспанії це 6% від ВВП

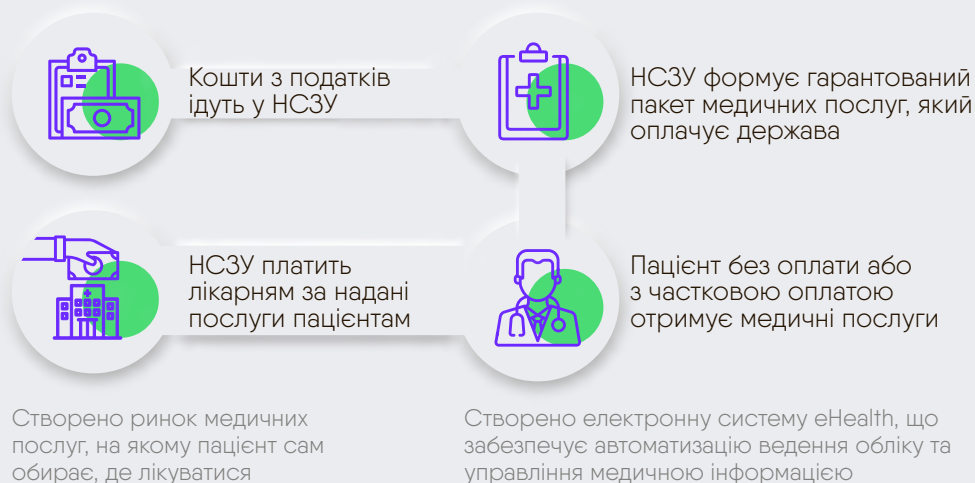
Частка витрат домогосподарств на ОЗ

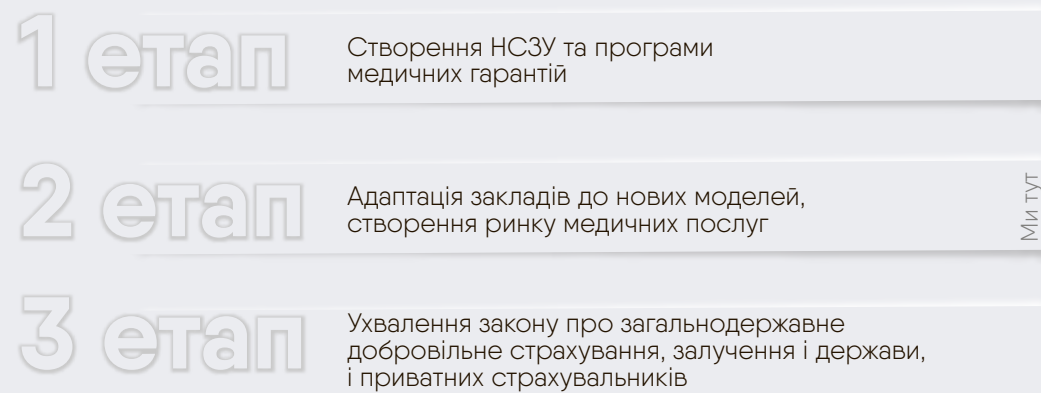
Домогосподарства витратили **170 млрд грн** на ОЗ у 2019 р.

Ці кошти можуть бути спрямовані на медичне страхування, що дасть змогу покрити ті послуги, які не покрила держава

Медична реформа в Україні

3 етапи реформи, якщо Україна піде шляхом іспанської медицини

ДОСТУПНІСТЬ ЛІКІВ

ФАРМА 2020
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФАРМИ

10,7
млрд грн

Обсяги госпітальних поставок, 2019 р.
Закупівлі лікарських засобів для
лікувально-профілактичних закладів (ЛПЗ)

111
млн пачок

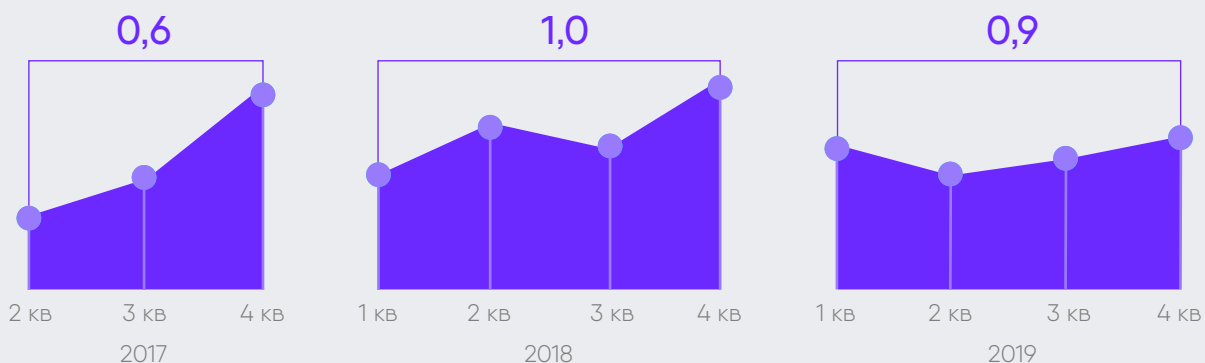
З 2016 р. закупівлі за всіма
централізованими
програмами передані
міжнародним організаціям

Структура поставок лікарських засобів у ЛПЗ

Програма «Доступні ліки» Відшкодовано коштів, млрд грн

"Доступні ліки" - урядова програма повного
або часткового відшкодування вартості ліків

Розподіл виплачених рецептів за програмою, 2019 р.

СЕРІАЛІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА

ФАРМА 2020
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФАРМИ

Неконтрольований обіг ліків веде до появи контрафакту та підробок

За даними ВООЗ, кожен десятий ЛЗ у країнах, що розвиваються, є фальсифікатом

Серіалізація виробництва – це

Маркування упаковок лікарських засобів

Внесення їх до державної системи моніторингу обігу ЛЗ

Це допоможе

Споживачу

Отримати оригінальні та безпечні ліки

Виробнику

Захистити продукцію від фальсифікацій та збільшити експорт

Державі

Відстежувати обіг ліків та збільшити довіру населення до медикаментів

Концепція реалізації державної політики щодо запобігання фальсифікації лікарських засобів

Законодавче врегулювання

Створення державної системи моніторингу обігу ліків

10 компаній маркують ліки, затвержені МОЗ

Розширення переліку ліків, які маркуються

Обов'язкове маркування всіх видів ліків та їх моніторинг

I. Пілотний проєкт

II. Розширення

III. Впровадження

КОНТРАКТНЕ ВИРОБНИЦТВО

ФАРМА 2020
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФАРМИ

Контрактне виробництво – угода, за якою на виробничій лінії фармкомпанії виробляється продукція іншої компанії

Що це дає

Компанії-орендатору

Випускає ліки, не створюючи виробничих потужностей

Орендувати виробничі потужності з меншою собівартістю

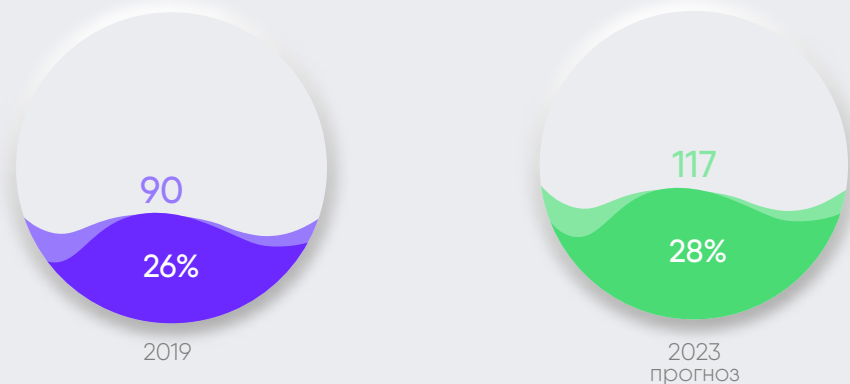
Орендувати виробничі потужності з унікальними технологіями

Компанії виробнику

Заробляє на потужностях, не розробляючи нових ліків

Випуск ліків без циклу розробки та досліджень

Роль контрактного у загальному виробництві ліків у світі, % та млрд дол. США

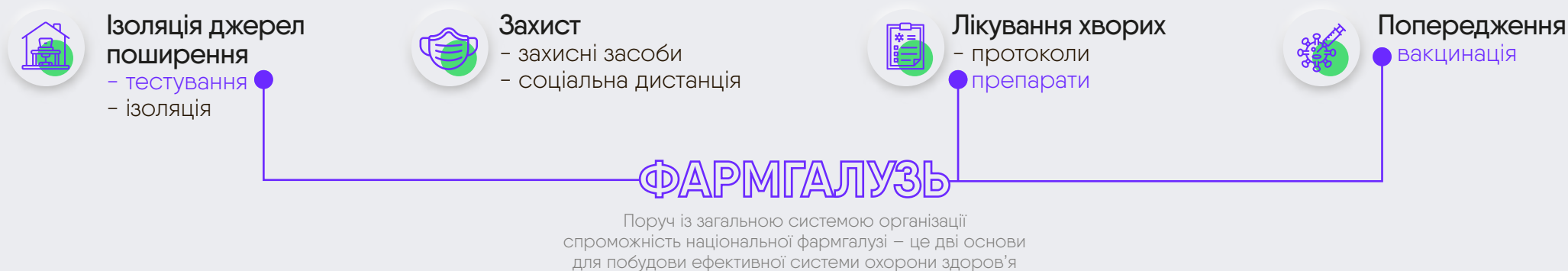
Умови для розвитку контрактного виробництва в Україні:

- зростання національного ринку
- поліпшення законодавства у сфері фармовиробництва
- орієнтація уряду на розбудову національного фармовиробництва
- розвиток унікальних технологій у виробництві ліків

ВИКЛИК COVID-19 ТА РОЛЬ ФАРМИ

ФАРМА 2020
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФАРМИ

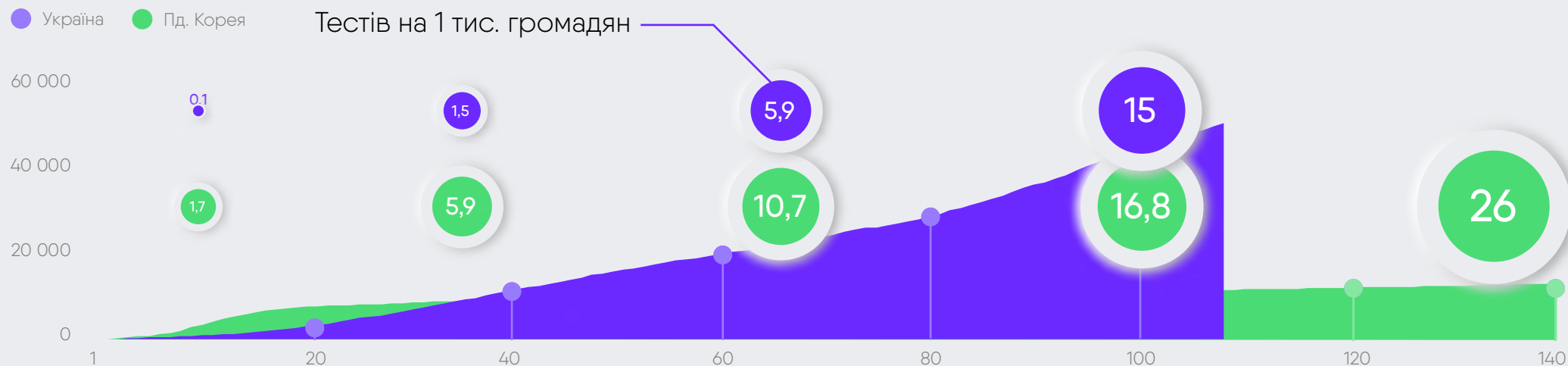
Система боротьби з інфекційною хворобою

Поширення COVID-19 та його виявлення, кількість зареєстрованих випадків захворювання від першого дня, коли є більш як 50 хворих

Швидке виявлення та ізоляція захворювання. Перший та найбільш дієвий крок при поширенні інфекції. Спроможність фармацевтичної галузі – це основа для швидкого налаштування та масштабування виробництва тестів

Тестування в Україні суттєво затрималося на початку. Це викликало як неефективним управлінням, так і законодавчими перепонами, що стримують розвиток фармгалузі в Україні

ІННОВАЦІЇ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

ФАРМА 2020
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФАРМИ

Пандемія підштовхнула до впровадження інновацій

Як було раніше

Ідеш в лікарню

Стоїш у черзі до лікаря

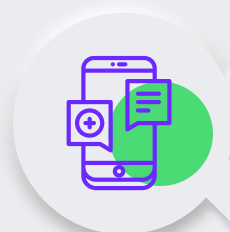

Отримуєш рецепт

Ідеш в аптеку і купуєш ліки за рецептом

Як зараз

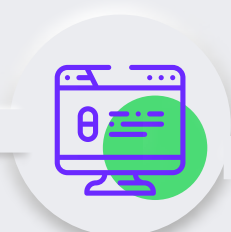
Телемедицина
Консультації без візитів

На сайті електронної медичної системи консультуєшся з лікарем онлайн або записуєшся на прийом

Електронна черга

Приходиш до лікаря на визначений час та отримуєш рецепт

Е-рецепт
Допомагає залишатись дома

Отримуєш електронний рецепт за програмою «Доступні ліки»

Доставка ліків поштою
стала можливою у карантин

Замовляєш ліки онлайн

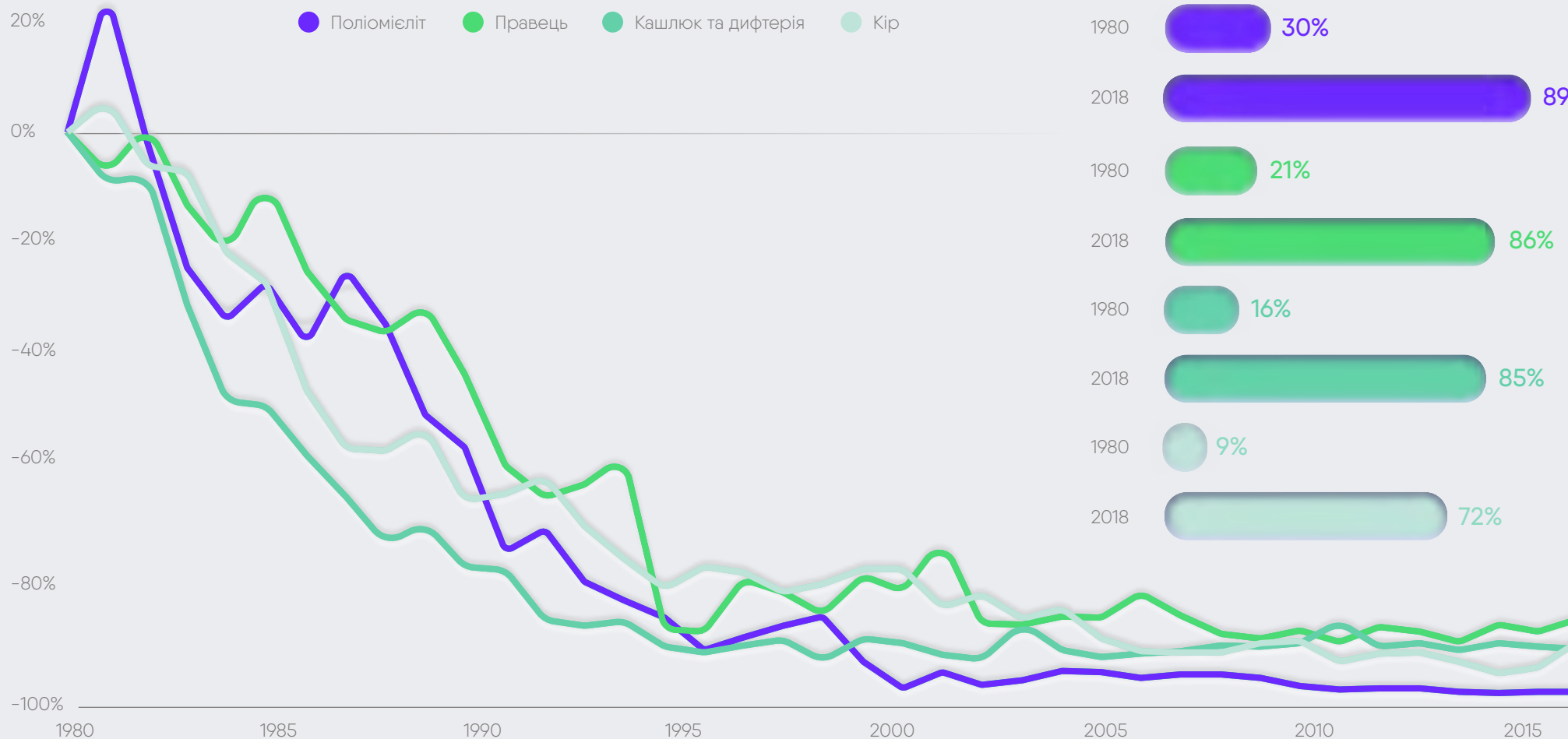

Ідеш в аптеку і купуєш ліки за рецептом

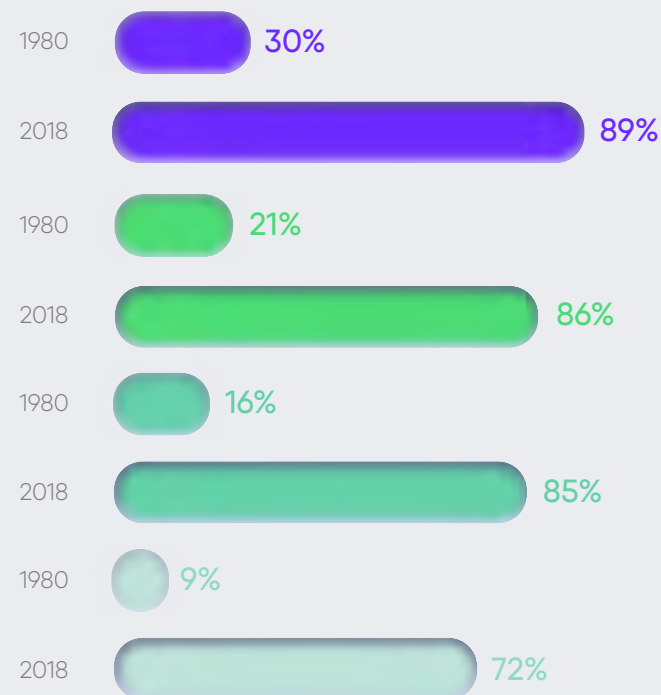
ВАКЦИНАЦІЯ – ОСНОВА БОРОТЬБИ З ІНФЕКЦІЯМИ

ФАРМА 2020
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФАРМИ

Зміна кількості випадків захворювань порівняно з 1980 р.,
% зміна

Вакцинація цільової групи*, %

ДЖЕРЕЛА

- ВООЗ
- Дарниця
- Держстат
- ДЕЦ МОЗ
- Закон України від 04.04.1996 р. № 123/96-ВР «Про лікарські засоби»
- КМУ
- МОЗ
- Наказ МОЗ від 23.09.2009 № 690 «Про затвердження Порядку проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів клінічних випробувань і Типового положення про комісії з питань етики»
- Розпорядження КМУ від 3 квітня 2019 р. № 301-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики щодо запобігання фальсифікації лікарських засобів та затвердження плану заходів з її реалізації»
- Наказ МОЗ України від 26.08.2005 № 426 «Про затвердження Порядку проведення експертизи реєстраційних матеріалів на лікарські засоби, що подаються на державну реєстрацію (перереєстрацію), а також експертизи матеріалів про внесення змін до реєстраційних матеріалів протягом дії реєстраційного посвідчення»
- Наказ МОЗ від 23.07.2015 № 460 «Про внесення змін до Порядку проведення експертизи реєстраційних матеріалів на лікарські засоби, що подаються на державну реєстрацію (перереєстрацію), а також експертизи матеріалів про внесення змін до реєстраційних матеріалів протягом дії реєстраційного посвідчення та затвердження Порядку перевірки матеріалів, доданих до заяви про державну реєстрацію окремих лікарських засобів, щодо їх обсягу»
- НСЗУ
- Олександр Торгун
- Постанова КМУ від 26 травня 2005 р. № 376 «Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації) лікарських засобів і розмірів збору за їх державну реєстрацію (перереєстрацію)»
- Школа доказової медицини
- Щотижневик АПТЕКА
  1. Тижневик АПТЕКА № 3 (824) 23 Січня 2012 р.
  2. Тижневик АПТЕКА № 8 (829) 27 Лютого 2012 р.
  3. Тижневик АПТЕКА № 4 (875) 28 Січня 2013 р.
  4. Тижневик АПТЕКА № 5 (926) 3 Лютого 2014 р.
  5. Тижневик АПТЕКА № 13 (1034) 11 Квітня 2016 р.
  6. Тижневик АПТЕКА № 2 (1073) 23 Січня 2017 р.
  7. Тижневик АПТЕКА № 2 (1173) 21 Січня 2019 р.
  8. Тижневик АПТЕКА № 4 (1225) 3 Лютого 2020 р.
  9. Тижневик АПТЕКА № 6 (1227) 17 Лютого 2020 р.
  10. Тижневик АПТЕКА № 9 (1230) 9 Березня 2020 р.
- Aequo
- ClinicalTrials.gov
- ECDC
- EFPIA
- EudraGMDP
- Evaluate
- FTC
- IFPMA
- OECD
- Our World In Data
- Statista
- Results Healthcare
- WEF

АВТОР ДОВІДНИКА

TOP LEAD

office@toplead.com.ua
toplead.com.ua

АНАЛІТИЧНИЙ ПАРТНЕР

BUSINESSVIEWS

info@businessviews.com.ua
businessviews.com.ua

ЗА ПІДТРИМКИ

Фарматевтична фірма «Дарниця»

info@darnitsa.ua
www.darnitsa.ua

вул. Бориспільська, 13
02093, Київ

ЗАВАНТАЖ
ЕЛЕКТРОННУ
ВЕРСІЮ

ПРАВИЛА ВИКОРИСТАННЯ

DISCLAIMER

Це дослідження виконано винятково з метою інформування користувачів. Ми доклали всіх зусиль, щоб представлена в довіднику інформація була точною і актуальною. Попри те, що дане дослідження ретельно підготовлене фахівцями, воно може використовуватись лише для отримання загального уявлення про обговорюваний предмет. Інформація щодо лікарських засобів та будь-яка з ними пов'язана відображена тільки з метою ознайомлення і не може бути використана як настанова для діагностики або лікування. Не рекомендовано використовувати інформацію, яка міститься в дослідженні, для професійної консультації з конкретного питання або для винесення професійного судження.

Дані зібрані та підготовлені в 2020 році

Всі виключні майнові та немайнові права на довідник належать ТОВ «ТОП ЛІД». Невиконання правил використання цього довідника матиме наслідком відповідальність відповідно до законодавства України. Детальні правила використання за посиланням <https://businessviews.com.ua/ru/rules-pharmaceutical-industry-of-ukraine-2020/>

© ТОВ «ТОП ЛІД». Всі права захищені